

Kansallisten tuotehyväksyntöjen käyttöönotto – tilanne 12.11.2013

Rakennustuoteasetuksen voimaan tulon myötä 1.7.2013 noin 80 % rakennustuotteista tuli CE-merkintä pakolliseksi. Lopuille 20 % rakennustuotteista on valmistajilla mahdollisuus hankkia CE-merkintä eurooppalaiseen tekniseen arviointiin ETA perustuen tai hankkia kansallinen tuotehyväksyntä. Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä tuli myös voimaan 1.7.2013 ja sitä täsmentävä asetus tuli voimaan 17.7.2013. Tämän lainsäädännön perusteella valmistajien on mahdollista hankkia tuotteilleen tyyppihyväksyntöjä, varmennustodistuksia ja valmistuksen laadunvalvontatodistuksia, jotka rakennusvalvonnan on katsottava riittäväksi rakennustuotteen kelpoisuuden osoitukseksi, kunhan tuotteesta ilmoitetut ominaisuudet täyttävät rakennuskohteen kansalliset vaatimustasot. Ympäristöministeriön virkamiehet päättävät, mikä kansallinen tuotehyväksyntämenettely katsotaan soveltuvaksi eri tuoteryhmille.

Jos rakennustuotteelle ei ole CE-merkintää, eikä kansallista tuotehyväksyntää, on sen kelpoisuus rakennushankkeessa todettava riittävin selvityksin. Kelpoisuuden osoittava selvitys hyväksytetään rakennusvalvonnassa rakennuspaikkakohtaisesti, kun rakennusvalvonta sitä edellyttää. Tällöin on rakennusvalvonnan harkinnassa päättää, mitkä selvitykset rakennustuotteen ominaisuuksista se katsoo riittäväksi.

Valmistajien kannalta on ollut harmillista, että voimassa olevan lainsäädännön mukaisia kansallisia tuotehyväksyntämenettelyjä ei ole vielä käytössä, koska ympäristöministeriö ei ajoissa saanut todettua toimielimiä päteviksi myöntämään näitä hyväksyntöjä. Ensimmäiset toimielimet saivat pätevyuden 7.11.2013, joskin niillä tästä lähtien on mahdollisuus myöntää ja uusia vain nykyisten tyyppihyväksyntäasetusten mukaisia tyyppihyväksyntöjä.

Ensimmäisiä varmennustodistuksia voidaan myöntää aikaisintaan maaliskuussa 2014, kunhan tulevien toimielinten ympäristöministeriölle toimittamat tuotehyväksynnän arviointiperusteet on tarkastettu ja olleet notifioitavana komissiossa ja muissa jäsenvaltioissa. Monien tuoteryhmien osalta varmennustodistusten käyttöönotto tulee tästä vielä viivästymään.

Uusien tyyppihyväksyntöjen kohdalla tilanne on kaikkein ongelmallisim, sillä ennen niiden myöntämistä ja käyttöönottoa on ympäristöministeriön laadittava tyyppihyväksyntäasetukset, jotka lähetetään kansallisille lausuntokierroksille ja myös notifioidaan. Siten on edelleen epäselvää, milloin niihin perustuvia uusia tyyppihyväksyntöjä päästään myöntämään. Uusia tyyppihyväksyntöjä tarvitaan vain muutamille tuoteryhmille, joista tosin merkittävimmät ja kiireellisimmät koskevat rauditus- ja jänneteräksiä.

Osalla rakennustuotteiden valmistajista on mahdollista nojautua uuden tuotehyväksyntälainsäädännön siirtymäaika säännöksiin ja käyttää edelleen ennen 1.7.2013 myönnettyjä tyyppihyväksyntöjä, varmennettuja käyttöselosteita ja rakennuspaikkakohtaiset kokeet korvaavia tehtaan laadunvalvonnan varmentamistodistuksia (mm. valmisbetonille). Näitä voi käyttää tämän hetkisen tiedon mukaan niin pitkään kuin ne ovat voimassa.

Monille tuoteryhmille, joille CE-merkintä ei ole pakollinen, on uusien kansallisten tuotehyväksyntöjen tarve ilmeinen. Tämä koskee etenkin sellaisia tuoteryhmiä, joilla on merkitystä turvallisuuden ja terveellisuuden kannalta. Ennen näiden hyväksyntöjen myöntämistä joudutaan pitkälti tukeutumaan

rakennuspaikkakohtaisiin selvityksiin, joissa voidaan hyödyntää esimerkiksi vapaaehtoisia tuotesertifikaatteja tai testiraportteja lausuntoineen, jos niiden voidaan osoittaa olevan luotettavia. Rakennusvalvonta arvioi yleensä näiden selvitysten luotettavuutta sen mukaan, mikä taho on selvityksen laatinut tai sertifikaatin myöntänyt sekä mitkä ovat niiden arviointiperusteet.

Lisätietoja:

Tietoa rakennustuotteiden CE-merkinnästä löytyy hEN Helpdeskistä

www.henhelpdesk.fi

Kansallisista tuotehyväksynnöistä saa tietoa ympäristöministeriöstä ja alan toimialajärjestöiltä.

[Laki](#) ja [asetus](#) eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä.